

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Siun sote - Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä
Yhtymähallitus
Kirjaamo
Tikkamäentie 16
80210 JOENSUU

Selvityspyyntö

Tausta

Aluehallintovirastoon tulleiden yhteydenottojen perusteella heräsi epäily, että hoitotakuu ikääntyneiden muistisairauksien tutkimuksissa ja hoidossa ei Siun sotessa toteudu lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Aluehallintovirasto halusi kartoittaa tilannetta hoitotakuun sekä muistisairauksien hoidon kokonaiskuvan osalta sekä saada tiedon Siun soten tulevaisuuden suunnitelmista muistisairauksien hoidon ja hoitotakuun osalta ja järjesti keskustelutilaisuuden geriatrisen keskuksen vastuhenkilöiden kanssa 13.10.2021.

Kokouksessa selvitettiin, että Siun sotessa on sovittu muistisairauksien työnjaosta erikoissairaanhoidon neurologian kanssa siten, että alle 75-vuotiaat potilaat, joilla epäillään muistisairautta, ohjataan perusselvitysten jälkeen (muistihoitajien tutkimukset) terveystalveluslääkärille, joka laatii lähetteen neurologian yksikköön. Kokouksessa arvioitiin Siun soten taholta, että tässä ei ole käytännön ongelmia.

Yli 75-vuotiaat, jotka ovat useimmin monisairaita- ja -ongelmaisina, ohjautuvat geriatrisille muistipoliklinikoille, joissa muistihoitaja tekee perustetit, ohjelmoi laboratoriokokeet ja laittaa jonoon geriatrilille. Jos ohjelmoiduissa laboratoriokokeissa on poikkeavaa, ohjataan

asiakas niiden osalta terveyskeskuslääkärille tai tarvittaessa geriatri ottaa niihin kantaa. Korona-ajan myötä tilanne on kriisiytynyt. Muistihoitajien osalta tilanne oli palveluesimies Tarja Parviaisen mukaan kuitenkin jo selkeästi korjaantumassa.

Erittymisen vaikea tilanne oli siltä osin, että tutkimuksiin liittyviä kuvauksia odotti 73 asiakasta ja geriatrille 260 asiakasta. Jonossa oli lokakuussa vielä keväällä 2021 jonoon asetettuja. Yksikkötasolla jonoa ei ollut seurattu. Ylilääkäri Pertti Saarinki kuvasi tilannetta katastrofaaliseksi kahden geriatrin irtisanouduttua ja yhden ollessa poissa. Siun sotessa työskenteli kaksi geriatria ja yksi erikoistuva lääkäri.

Keskustelutilaisuuden pohjalta todettiin, että tilanne ikääntyneiden muistioireista kärsivien potilaiden hoitoon pääsyn ja hoidon osalta ei täytä hoitotakuun kriteereitä. Tuolloin todettiin, että aluehallintovirasto seuraa tilannetta ja mahdollisesti pyytää selvitystä asiasta. Asia on annettu tiedoksi myös Siun Soten yhtymähallitukselle, jossa se on ollut esillä Soten yhtymähallituksen kokouksessa 1.11.2021 tiedoksi antona.

Selvityspyyntö

Itä-Suomen aluehallintovirasto ottaa ikääntyneiden muistisairaiden tutkimuksiin ja hoitoon pääsyn valvonta-asiaksi ja pyytää Siun Soten yhtymähallitukselta selvitystä asiaan.

Aluehallintovirasto pyytää Siun soten kuntayhtymän yhtymähallitusta antamaan selvityksen seuraaviin asioihin:

- 1) Missä ajassa lähete käsitellään ja hoidon tarpeen arvio tehdään siitä, kun lähete on saapunut muistipoliklinikalle?
- 2) Annetaanko potilaalle aika tutkimuksiin sekä geriatrin vastaanotolle hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä?
- 3) Kuinka nopeasti potilas pääsee muistihoidajan tutkimuksiin?
- 4) Kuinka nopeasti potilas pääsee geriatrin vastaanotolle?

- 5) Kuvaamaan nykyisen iäkkäiden muistioireista kärsivien potilaiden diagnostisen hoitoprosessin Siun sotessa
- 6) Mikäli hoitoon pääsy ei toteudu Terveydenhuoltolain 51 §:n mukaisesti, millä keinoilla ja millä aikataululla Siun sote tulee korjaamaan tilanteen lainsäädännön edellyttämälle tasolle?

Sovellettavat säännökset

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 51 §:n mukaan kunnan on järjestettävä toimintansa siten, että potilas voi saada arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteyden terveyskeskukseen tai muuhun terveydenhuollon toimintayksikköön. Terveydenhuollon ammattihenkilön on tehtävä hoidon tarpeen arviointi viimeistään kolmantena arkipäivänä siitä, kun potilas otti yhteyden terveyskeskukseen, jollei arviota ole voitu tehdä ensimmäisen yhteydenoton aikana. Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavassa erikoissairaanhoidossa hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut toimintayksikköön.

Hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä potilaan terveydentila ja sairauden ennakoitavissa oleva kehitys huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa, kuitenkin kolmessa kuukaudessa siitä, kun hoidon tarve on arvioitu. Tämä kolmen kuukauden enimmäisaika voidaan ylittää suun terveydenhuollossa ja perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavassa erikoissairaanhoidossa enintään kolmella kuukaudella, jos lääketieteellisistä, hoidollisista tai muista vastaavista perustelluista syistä hoidon antamista voidaan lykätä potilaan terveydentilan vaarantumatta.

Aluehallintoviraston tiedonsaantioikeus perustuu

- kansanterveyslain (66/1972) 2 ja 44 §:iin (1327/2010)

Määräaika ja toimitusosoite

Selvitykset pyydetään lähettämään Itä-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon 15.1.2022 mennessä.

Selvitys tulee toimittaa aluehallintovirastojen sähköpostiin, kirjaamo.ita@avi.fi tai postitse alla olevaan osoitteeseen. Pyydämme, että asiakirjan alkuun merkitään diaarinumero ISAVI/8317/2021 ja asiakirja osoitetaan asiaa käsittelevälle aluehallintovirastolle.

Itä-Suomen aluehallintovirasto, kirjaamo
PL 2
13035 AVI

Lisätietoja

Lisätietoja antaa tarvittaessa terveydenhuollon ylitarkastaja Anne Kejonen puh. 0295 016 800.

Terveydenhuollon ylitarkastaja Anne Kejonen

Liitteet

Muistio 13.10.2021 keskustelutilaisuudesta

Tämä asiakirja ISAVI/8317/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/8317/2021 har godkänts elektroniskt

Kejonen Anne 11.11.2021 12:49